

Woronowski, Franciszek

"Człowiek w zagrożonym środowisku. Z podstawowych zagadnień zoologii",
Józef Marcełi Dołęga, Warszawa 1998 :
[recenzja]

Studia Teologiczne 17, 419

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Józef Marcei Dołęga, *Człowiek w zagrożonym środowisku. Z podstawowych zagadnień sozologii*, Wydanie II poprawione, Warszawa, ATK 1998, ss. 238.

Naukowa praca ks. Prof. Dr hab. J. M. Dołęgi, zatytułowana "Człowiek w zagrożonym środowisku", jest pozycją bardzo aktualną i przemawiającą do współczesnego człowieka – dotkniętego degradacją środowiska naturalnego i jej następstwami. Autor, od wielu lat kierownik katedry ekologii przy wydziale Filozofii Chrześcijańskiej ATK, zna gruntownie problemy sozologiczne – problemy bioetyki i ekologii człowieka.

Zagadnienia sozologii Autor przedstawił w swej pracy w dwóch częściach: metateoretycznej i merytorycznej.

W pierwszej części Autor zajął się zagadnieniami dotyczącymi genezy epistemologii, metodologii i koncepcji sozologii. Tę ostatnią zdefiniował jako "naukę o systemowej ochronie biosfery przed destruktywnym oddziaływaniem na nią atmosfery" (str. 37). Jest to wkład w rozwijającą się naukę, która jest niezmiernie ważną dla współczesnego człowieka – dotkniętego i zagrożonego totalnym skażeniem.

W drugiej części Autor skupił uwagę na sferach życia, działalności ludzi i trudnościach z ich ochroną. Do sfer tych zalicza: atmosferę, hydrosferę, litosferę, biosferę, kosmosferę i wreszcie antroposferę. Opisuje dokładnie zarówno ich struktury i procesy funkcjonowania, jak i obecny ich stan oraz zagrożenia, wskazując jednocześnie, że stan równowagi w nich ma zasadnicze znaczenie dla życia na ziemi oraz zdrowia człowieka.

Praca prezentuje wysoką wartość. Jest przygotowana znakomicie od strony naukowej. Liczne tabele, wykresy, diagramy i rysunki uzasadniają i ułatwiają poznawanie problemów. Wskazują one ponadto, że w naświetleniu ich wykorzystano wszelkie dostępne analizy i opracowania na temat omawiany. Bibliografia jest bowiem wprost imponująca. Jednocześnie trzeba podkreślić przystępność opracowania tak głęboko sięgających zagadnień. Całe dzieło odznacza się przejrzystością i zrozumiałym językiem naukowym, wysokim poziomem edytorskim oraz zadbanie o czytelnika przez wykaz rysunków, tablic, diagramów i map a także słowniczek, który zawiera najważniejsze terminy, indeksy (nazwisk i rzeczowy), wykaz skrótów i ilustracji. Praca zasługuje na polecenie wszystkim, których interesuje środowisko naturalne i jego ochrona. Jest ono bowiem niebezpiecznie zagrożone a w nim człowiek. Książka ukazuje w jak wysokim stopniu zagrożeni są ludzie i życie na ziemi.

Ks. Franciszek Woronowski